

commendare, cum dicit : « Pacem meam do vobis, pacem relinquo vobis (*Joan. xiv*), » sed etiam ipsam pacem existere, sicut ait Apostolus, ipse est pax nostra, qui fecit utraque unum? (*Ephes. ii*) Quid ergo ait pax nostra commendans pacem? « Nolite, inquit, arbitrari, quia veni mittere pacem in terram; non veni pacem mittere, sed gladium (*Matth. x*). » Quid est hoc? Quare pax gladium? quare pax bellum indicit? Nimirum ut destruat pax diaboli. Habet enim et diabolus pacem suam, de qua Dominus dicit : « Cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt ea, quæ possidet (*Luc. xii*). » O quam potenter per vos satellites suos atrium suum hoc tempore diabolus custodit, qui scuto falsitatis et galea perfidiae protecti, nulla veritatis jacula, nulla fidei spicula admittitis! Potest tamen Dominus noster, utpote fortior armatus superveniens, fortem vestrum vincere, et arma in quibus confidit auferre. Non ergo correcte culpamur, si pacem illam omni bello crudeliorem detestamur, quam ipsa Veritas super Hierusalem flendo reprobat, dicens : « Et quidem in hac die, quæ ad pacem tibi (*Luc. xix*). » Et quam psalmus : « Super iniquos zelavi, pacem peccatorum videns (*Psal. lxxii*). »

« Quod vero papam Gregorium, regem Rodolphum, marchionem Eggebertum pessimi interitus damnas, et dominum tuum, quia illis superstes est, bonificas liquet profecto ab omni spirituali te consideratione vacua. Nonne beatius est bene mori quam male vivere? » Beati enim qui persecutionem patiun-

tur propter justitiam (*Matth. v*). » Jam et Nerone, quia apostolis Petro et Paulo, jam et Herodem quia Jacobo apostolo, jam et Pilatum quia Domino Jesu Christo supervixerint, beatos æstimas. Qua opinione quid insanus aut infelicus dici potest? Quapropter et ab hac blasphemia linguam magniloquam compesce, nisi forte in numero illorum te constituis qui in fine, justorum videntes gloriam, seram et infructuosam agentes poenitentiam, præ angustia spiritus gementes dicent : « Hi sunt, quos aliquando habuimus in derisum, et in similitudinem impropetii; nos insensati vitam illorum æstimabamus insaniam, et finem illorum sine honore. Ecce quomodo computati sunt inter filios Dei, et inter sanctos suis illorum est. Ergo erravimus a via veritatis, et sol justitiæ non luxit nobis. Quid nobis profuit superbia, et divitiarum jactantia quid contulit nobis? Transierunt omnia velut umbra (*Sap. v*). » Quæ nos verba in memoria adamantina scribentes, omnem similitudinem extollentem se adversus veritatem Dei contempnimus, et gloriantes in tribulationibus, edumniari, proscribi, et exterminari, denique occidi possumus, flecti vel vinci non possumus. Et cum magno tripudio illud, quod tu puer adolescens, juvenis frequentatus nondum corde senex concepisti, de patribus nostris exultamus, qui, contemnentes jussa principum, meruerunt præmia æterna. Porro sententias tuas diligenti curiositate trutinantes, quasi spiritualia spiritualibus comparare volumus. Sed sicut, » et reliqua non pauca.

VALRAMI EPISTOLA AD ECCLESIAM BAMBERGENSEM.

(ECCARD, *Corpus historic. mediæ ævi*, t. II, p. 263)

Serenissimis dominis sanctæ Babenbergensis Ecclesie reverentissimis fratribus, G. V. Numburgensis episcopus, cum orationis instantia servile obsequium ac semetipsum ad omnia deditissimum.

Fraternum est fratrem adjuvare, omnesque bonos condecet malignantium violentiam propulsare. Notificamus fraternitati vestræ quod H. cum suis satellitibus meam præposituram deprædatus est. Quem, quoniam canonicis induciis ad satisfactionem voca-

vimus, et venire non vult, intime vos rogamus, et pro eodem fraternæ vicissitudinis obsequio monemus, quatenus ille, quicumque inter vos hanc habet potestatem, in sua prælacione notificet, quoniam et a limitibus Ecclesie et a fidelium consortio canonice est excommunicatus; vos etiam excommunicatum habetote, et ut rebellem et blasphemum compellite ad satisfactionem.